

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Stakeholders' Needs for the Development of the Master of Public
Administration Program in Public Administration at
Phuket Rajabhat University

ธวัชชัย ทুমทอง¹ เอกวัฒน์ สัมแป้น^{2*}

Thawatchai Thoomthong¹ Ekkawat Sompan^{2*}

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

²สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

¹Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University

²Graduate, Phuket Rajabhat University

*Corresponding author e-mail : ekkawat.s@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และ (2) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 214 คน ขณะที่การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 21 คน และการสนทนากลุ่มจำนวน 11 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.65$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ข้อ 1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.65$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ข้อ 2 มีแนวโน้มอยู่ระหว่างการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.61$) ข้อ 4 การจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์และวันอาทิตย์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.58$) และข้อ 5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.60$) ตามลำดับ ส่วนข้อ 3 แผนการจัดการศึกษา ด้านรูปแบบการศึกษาแบบ 2 แผนวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.71$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และ (2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ควรให้น้ำหนักใน 2 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านความรู้ ประกอบด้วย ความรู้เชิงทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ร่วมสมัย ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะและการกำหนดนโยบาย ความรู้ด้านการบริหารจัดการภาครัฐเชิงกลยุทธ์ ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรภาครัฐ และความรู้ด้านการบริหารภาครัฐในบริบทโลกและความยั่งยืน และด้านคุณลักษณะ ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านความรู้และความคิดเชิงวิชาการ สมรรถนะ

ด้านการบริหารและภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้านจริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาล คุณลักษณะด้านดิจิทัลและนวัตกรรม ภาครัฐ คุณลักษณะด้านสังคม วัฒนธรรม และบริบทโลก รวมถึงคุณลักษณะด้านการวิจัยและการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

คำสำคัญ : ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คุณลักษณะบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต การพัฒนาหลักสูตร

ABSTRACT

This study aimed to (1) examine stakeholders’ needs regarding the production of master’s degree graduates in Public Administration and (2) investigate the desirable characteristics of master’s degree graduates in Public Administration. A mixed-methods research design integrating both quantitative and qualitative approaches was employed. The quantitative sample consisted of 214 questionnaire respondents, while the qualitative data were collected through in-depth interviews with 21 participants and focus group discussions with 11 participants. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, namely mean and standard deviation, whereas qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings revealed that (1) overall stakeholders’ needs for curriculum development were at the highest level ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.65). When considering specific aspects, stakeholders’ demand for pursuing further study in the Public Administration program was rated at the highest level ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.65), followed by the tendency to be in the decision-making process regarding further study ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61), weekend (Saturday–Sunday) instructional arrangements ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58), and educational expenses as a key factor influencing the decision to pursue further study ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.60), respectively. The educational management plan, particularly the two-track professional program format, was also rated at the highest level but had the lowest mean score among the aspects ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.71).

Furthermore, (2) the desirable characteristics of master’s degree graduates in Public Administration should emphasize two main dimensions: knowledge and attributes. The knowledge dimension includes contemporary public administration theory, public policy and policymaking, strategic public sector management, public resource management, and public administration in the global and sustainability context. The attributes dimension comprises academic knowledge and critical thinking skills, managerial and leadership competencies, ethical integrity, morality and good governance, digital and public sector innovation capabilities, social, cultural, and global awareness, as well as research competencies and professional learning skills.

Keywords: Stakeholders’ needs; Graduate attributes; Master of public administration, Curriculum development

บทนำ

สถานการณ์ของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ควบคู่กับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ ระบบอัตโนมัติ และนวัตกรรมรูปแบบใหม่ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพลิกผัน (Disruptive Innovation) ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงานของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ทุกประเทศจำเป็นต้องเร่ง

เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเฉพาะการพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูง มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต และสามารถเรียนรู้ ปรับตัว และสร้างนวัตกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยได้กำหนดกรอบทิศทางพัฒนาในระยะยาวผ่านยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศเพื่อมุ่งสู่ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) วิสัยทัศน์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล ครอบคลุมทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ได้ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์เป็นหัวใจหลักของการพัฒนา โดยมุ่งเน้นการพัฒนา นวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนประเทศในทุกมิติ เพื่อยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ แผนดังกล่าวยังให้ความสำคัญกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

จากความท้าทายอันเป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมโลกที่เกิดจากการปฏิวัติดิจิทัล และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบการศึกษาของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนทั้งในเชิงโครงสร้าง หลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้ และระบบบริหารจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) สถาบันอุดมศึกษายังเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งภาคเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Education) เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสมดุลทั้งด้านทักษะวิชาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงานในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ฐิติมา ญาณวงษา และคณะ, 2564)

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) Taba (1962) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมาย การจัดเนื้อหา รายวิชา และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแต่เพียงบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิด พื้นฐานหรือรูปแบบของหลักสูตร Good (1973) กล่าวว่า “การพัฒนาหลักสูตรเกิดได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของสถาบันการศึกษา จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่” ส่วน Saylor et al. (1981) กล่าวว่า “การพัฒนาหลักสูตรเป็นการจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตร อาจหมายรวมถึงการสร้างเอกสารอื่น ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย” และยิ่งกล่าวอีกว่า สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรมีอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์เบื้องต้นที่สำคัญของหลักสูตร โดยกำหนดว่า หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร ทั้งวัตถุประสงค์โดยรวม และวัตถุประสงค์โดยย่อยของหลักสูตรอย่างชัดเจน 2) การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อใช้ในการเรียนการสอน 3) การจัดลำดับการเรียนการสอนให้เหมาะสม รวมทั้งสอดคล้องกันในแต่ละวิชาและแต่ละหลักสูตร

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี ตลอดจนแนวโน้มการพัฒนาประเทศและความต้องการกำลังคนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทิศทางและกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษา ปัจจัยหรือสิ่งกำหนดหลักสูตรดังกล่าวจึงสามารถนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญในการจัดทำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏภูเก็ต เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะแบบ มคอ.2 ข้อที่ 11 ที่ระบุสถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร ข้อ 11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ข้อ 11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อ การพัฒนาหลักสูตร และเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) การนำสิ่ง กำหนดหลักสูตรมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว จะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง หลักสูตร รายวิชา และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นไปอย่างมีทิศทางชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนา ประเทศ ความต้องการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตร บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ดังกล่าว ยังเอื้อต่อการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการบูรณา การองค์ความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงนโยบาย การวิจัย การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี ดิจิทัลในการบริหารภาครัฐ รวมถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของวิชาชีพรัฐ ประศาสนศาสตร์ ทั้งนี้ จะช่วยยกระดับคุณภาพหลักสูตรให้มีมาตรฐาน ทันสมัย และตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและ สังคมในระยะยาวได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจในพื้นที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูเก็ต ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา และจังหวัดกระบี่ จำนวน 463 แห่ง การกำหนดกลุ่มตัวอย่างกำหนดที่ระดับความ เชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 แห่ง ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย

1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 21 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7 คน กลุ่มผู้บริหารองค์กรภาครัฐ จำนวน 7 คน และกลุ่มผู้บริหารองค์กรรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน

1.3 การสนทนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 11 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน กลุ่มผู้บริหารองค์กรภาครัฐ จำนวน 3 คน กลุ่มผู้บริหารองค์กรรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน และนักวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 2 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยเรื่องความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา จำนวน 2 ด้าน ดังนี้ 1) ความต้องการ

ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และ 2) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

3. ขอบเขตพื้นที่

การวิจัยเรื่องความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ดำเนินการศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจในพื้นที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา และจังหวัดกระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

1.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นวิธีการสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยคำถามคำถามอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผลลัพธ์ต่อการเรียนรู้ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ Google form จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 แห่ง การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 21 คน และการสนทนากลุ่มจากกลุ่มผู้บริหาร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเสนอในลักษณะการพรรณนา (Description)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากการวิจัย พบว่า มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1 : เพื่อศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ตารางที่ 1 สรุปผลการศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

คำถาม	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น
1. ความสนใจในการศึกษาต่อ : ระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	4.47	0.65	มากที่สุด
2. การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา : อยู่ระหว่างการตัดสินใจ	4.42	0.61	มากที่สุด
3. แผนการจัดการศึกษา			
3.1 เน้นการทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม	3.34	1.27	ปานกลาง
3.2 เน้นการทำค้นคว้าอิสระและศึกษารายวิชาเพิ่มเติม	4.24	0.71	มากที่สุด
4. รูปแบบการเรียนการสอน : การเรียนในวันเสาร์ – อาทิตย์	4.36	0.58	มากที่สุด
5. ปัจจัยที่เป็นเหตุผลการศึกษาต่อ : ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	4.34	0.60	มากที่สุด
ภาพรวมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตร	4.36	0.65	มากที่สุด

ผลการวิจัยเรื่องความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า

1. ความสนใจในการศึกษาต่อ พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สนใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาในหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65
2. การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ระหว่างการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61
3. ความต้องการแบบแผนการจัดการศึกษา พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการ ดังนี้
 - 3.1 เน้นการทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม พบว่า โดยทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.27
 - 3.2 เน้นการทำค้นคว้าอิสระและศึกษารายวิชาเพิ่มเติม พบว่า โดยทำค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71
4. รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการเรียนในวันเสาร์ – อาทิตย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58
5. ปัจจัยที่เป็นเหตุผลการศึกษาต่อ พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจเรียนต่อในหลักสูตรนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

2. ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2 : เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มมีดังนี้

1. แนวทางการออกแบบหลักสูตร พบว่า การออกแบบหลักสูตรมาจากสถานการณ์ภายนอกหรือความต้องการทรัพยากรบุคคลของประเทศหรือนานาชาติ และการวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการผลิตบัณฑิตมีความสอดคล้องกับการจัดทำหลักสูตร

2. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร พบว่า ปรัชญา มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นจิตอาสา ผู้นำนวัตกรรมชน วัตถุประสงค์ เหมาะสมกับการพัฒนานักศึกษาทั้งด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล เมื่อศึกษาในรายละเอียดจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า สิ่งที่สำคัญต้องให้น้ำหนักใน 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ และด้านคุณลักษณะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ด้านความรู้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ที่ต้องปรากฏอยู่ในหลักสูตรอย่างน้อย 6 เรื่อง ดังนี้

1) ความรู้เชิงทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ร่วมสมัย มุ่งให้เข้าใจทฤษฎี แนวคิด และพัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ครอบคลุมแนวคิดคลาสสิก การจัดการภาครัฐแนวใหม่ ธรรมาภิบาล เครือข่าย และการบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล

2) ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะและการกำหนดนโยบาย มุ่งให้เข้าใจกระบวนการนโยบายสาธารณะตั้งแต่การกำหนดวาระ การวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบและนำนโยบายไปปฏิบัติ จนถึงการประเมินผล ครอบคลุมบทบาทผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลไกการตัดสินใจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ เอกชน และประชาชน

3) ความรู้ด้านการบริหารจัดการภาครัฐเชิงกลยุทธ์ เน้นความเข้าใจแนวคิดและเครื่องมือการบริหารเชิงกลยุทธ์ในภาครัฐ ตั้งแต่วิสัยทัศน์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์และแผนยุทธศาสตร์ ไปจนถึงการบริหารทรัพยากรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ โดยตระหนักถึงความแตกต่าง ข้อจำกัด และความท้าทายของภาครัฐ

4) ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรภาครัฐ มุ่งให้เข้าใจการบริหารทรัพยากรภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ครอบคลุมทรัพยากรบุคคล งบประมาณ การคลัง เทคโนโลยี และทรัพยากรองค์กร

5) ความรู้ด้านดิจิทัล เทคโนโลยี และนวัตกรรมภาครัฐ เน้นบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับการบริหารและการบริการสาธารณะ ครอบคลุมรัฐบาลดิจิทัล e-Government Big Data AI Open Data และความมั่นคงไซเบอร์ โดยคำนึงถึงกฎหมาย จริยธรรม ความเป็นส่วนตัว และความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล

6) ความรู้ด้านการบริหารภาครัฐในบริบทโลกและความยั่งยืน มุ่งให้เข้าใจการบริหารภาครัฐภายใต้บริบทโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงระหว่างประเทศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน ครอบคลุมธรรมาภิบาลโลก การบริหารภาครัฐเปรียบเทียบกับบทบาทองค์การระหว่างประเทศ และการบูรณาการเป้าหมาย

2.2 ด้านคุณลักษณะ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาหลักสูตร คุณลักษณะสำคัญที่ต้องปรากฏสำหรับบัณฑิตอย่างน้อย 6 เรื่อง ดังนี้

1) คุณลักษณะด้านความรู้และความคิดเชิงวิชาการ (Academic & Cognitive Attributes) นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจเชิงลึกด้านรัฐประศาสนศาสตร์ สามารถบูรณาการทฤษฎีและองค์ความรู้ร่วมสมัยเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการบริหารภาครัฐและนโยบายสาธารณะอย่างมีเหตุผลและวิจารณ์ญาณ

2) คุณลักษณะด้านสมรรถนะการบริหารและภาวะผู้นำ (Managerial & Leadership Attributes) นักศึกษามีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการและภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับองค์กรภาครัฐ สามารถวางแผน บริหาร และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์และคุณค่าสาธารณะ รวมทั้งการทำงานเป็นทีม

3) คุณลักษณะด้านจริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาล (Ethics & Governance) นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสาธารณะ ยึดมั่นหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม และการตรวจสอบได้

4) คุณลักษณะด้านดิจิทัลและนวัตกรรมภาครัฐ (Digital & Innovation Attributes) นักศึกษามีความรู้และทักษะด้านดิจิทัล สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม และเครื่องมือดิจิทัลเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการบริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจรัฐบาลดิจิทัล

5) คุณลักษณะด้านสังคม วัฒนธรรม และบริบทโลก (Global & Societal Attributes) นักศึกษามีความเข้าใจ บริบททางสังคม วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงระดับโลก สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบการบริหารภาครัฐในบริบทสากล ตระหนักถึงความหลากหลาย ความเสมอภาค และการพัฒนาที่ยั่งยืน และสามารถประยุกต์แนวคิดและประสบการณ์นานาชาติกับการบริหารภาครัฐของไทยได้อย่างเหมาะสม

6) คุณลักษณะด้านการวิจัยและการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Research & Professional Attributes) นักศึกษามีความสามารถด้านการวิจัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถออกแบบและดำเนินการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์อย่างเป็นระบบ

3. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตรระบบการศึกษา ควรจัดการศึกษาแบบชั้นเรียนนอกเวลาการปฏิบัติงานและแบบออนไลน์ผสมผสานตามบริบทของห้องเรียน หลักสูตรจัดการศึกษาทั้งแผน 1 แผนวิชาการ และแผน 2 แผนวิชาชีพ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษา รายวิชาหมวดวิชาเอกบังคับ วิชาเอกเลือก ครอบคลุมความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์และการวิจัย และหมวดวิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระที่เน้นกระบวนการวิจัย

4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล การจัดกระบวนการเรียนรู้มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร กลยุทธ์และวิธีการประเมินโดยมีความเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLO) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลยุทธ์ในการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากผลการวิจัยผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยภาพรวมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.65$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ด้านความสนใจในการศึกษาต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความต้องการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.65$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านการวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทอยู่ระหว่างการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.61$) ด้านรูปแบบการเรียนการสอนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการเรียนในวันเสาร์ – อาทิตย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.58$ และด้านปัจจัยที่เป็นเหตุผลในการศึกษาต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียค่านิ่งถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.60$) ตามลำดับ ส่วนด้านความต้องการแบบแผนการจัดการศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการเรียนเน้นการทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34, S.D. = 1.27$) และเน้นการทำค้นคว้าอิสระและศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.71$)

มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม พบว่า แนวทางการออกแบบหลักสูตรควรออกแบบหลักสูตรมาจากสถานการณ์ภายนอกหรือความต้องการทรัพยากรบุคคลของประเทศหรือนานาชาติ และการวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการผลิตบัณฑิตมีความสอดคล้องกับการจัดทำหลักสูตร และสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรต้องให้น้ำหนักใน 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ และด้านคุณลักษณะ ได้แก่ ด้านความรู้ ประกอบด้วย ความรู้เชิงทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ร่วมสมัย ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะและการกำหนดนโยบาย ความรู้ด้านการบริหารจัดการภาครัฐเชิงกลยุทธ์ ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรภาครัฐ และความรู้ด้านการบริหารภาครัฐในบริบทโลกและความยั่งยืน และด้านคุณลักษณะ ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านความรู้และความคิดเชิงวิชาการ สมรรถนะด้านการบริหารและภาวะผู้นำ คุณลักษณะด้านจริยธรรม คุณธรรม และธรรมภิบาล คุณลักษณะด้านดิจิทัลและนวัตกรรมภาครัฐ คุณลักษณะด้านสังคม วัฒนธรรม และบริบทโลก รวมถึงคุณลักษณะด้านการวิจัยและการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากสรุปผลการวิจัยสามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านวิชาการ อันสะท้อนถึงความตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาวิชาชีพในสายงานภาครัฐ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของศรุตดา ชัยสุวรรณ และคณะ (2561) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการวางแผนอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชาญวิทย์ หาญรินทร์ (2566) ที่รายงานว่าการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มความต้องการพัฒนาทุนมนุษย์ในภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อ เนื่องจากต้องพิจารณาความพร้อมในหลายด้าน อาทิ เวลา ภาระงาน และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของศรุตดา ชัยสุวรรณ และคณะ (2561) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจสมัครเข้าศึกษาต่อภายในระยะเวลา 1-2 ปี แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจศึกษาต่อเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการวางแผนล่วงหน้าอย่างรอบคอบ

3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่มีความต้องการให้จัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ต้องการบริหารจัดการเวลาในการทำงานควบคู่กับการศึกษา และไม่ส่งผลกระทบต่อภาระงานประจำ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของศรุตดา ชัยสุวรรณ และคณะ (2561) พบว่า ผู้เรียนมีความสนใจศึกษาต่อในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพัชราภา ต้นดิชูเวช และคณะ (2564) และศิริพงษ์ เสาภายน และคณะ (2568) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ โดยเฉพาะในวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนวัยทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เนื่องจากผู้เรียนจำเป็นต้องวางแผนจัดสรรค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของศรดา ชัยสุวรรณ และคณะ (2561) พบว่า ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และยิ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชาญวิทย์ หาญรินทร์ (2566) พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการรูปแบบการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่าย แต่แบ่งชำระเป็นรายภาคการศึกษาในระดับสูง ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการความยืดหยุ่นด้านการเงินของผู้เรียน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ตอนที่ 2 การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. แนวทางการออกแบบหลักสูตรควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอกและความต้องการกำลังคนของประเทศและระดับนานาชาติ โดยการนำข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้เป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรช่วยให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของตลาดแรงงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของชาญวิทย์ หาญรินทร์ (2566) และวิกรม เวศสุนทรเทพ และนิคม เจียรจินดา (2566) พบว่า ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและความต้องการของสังคมร่วมสมัย

2. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต้องมีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่รับใช้ท้องถิ่น โดยเน้นการพัฒนานักศึกษาให้มีจิตอาสา ความรับผิดชอบ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Latipah et al. (2023) พบว่า การกำหนดปรัชญาและผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทางและคุณภาพของผู้เรียน รวมถึงสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิกรม เวศสุนทรเทพ และนิคม เจียรจินดา (2566) พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่เน้นการนำไปใช้ได้จริงมีความสำคัญในระดับมาก

2.1 ด้านความรู้ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพสะท้อนว่าสำหรับการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ที่ต้องปรากฏอยู่ในหลักสูตรอย่างน้อย 6 เรื่อง ประกอบด้วย 1) ความรู้เชิงทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ร่วมสมัย 2) ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะและการกำหนดนโยบาย 3) ความรู้ด้านการบริหารจัดการภาครัฐเชิงกลยุทธ์ 4) ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรภาครัฐ 5) ความรู้ด้านดิจิทัล เทคโนโลยีและนวัตกรรมภาครัฐ และ 6) ความรู้ด้านการบริหารภาครัฐในบริบทโลกและความยั่งยืน ความรู้นี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริหารภาครัฐภายใต้บริบทโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงระหว่างประเทศ และประเด็นความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิชชุดา วงศ์พานิชย์ (2568) พบว่า ด้านความรู้และทักษะ ได้แก่ การเรียนรู้ทฤษฎีบริหารภาครัฐ การวิเคราะห์ พัฒนา และนำเสนอโยบายสาธารณะ ด้านการทำงานเน้นบริหารจัดการ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สื่อสาร ทำงานร่วมกัน ด้านการพัฒนาตนเองเน้นความเป็นผู้นำ นวัตกรรม และการเรียนรู้ต่อเนื่อง

2.2 ด้านคุณลักษณะ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพสะท้อนว่าสำหรับการพัฒนาหลักสูตร คุณลักษณะสำคัญที่ต้องปรากฏสำหรับบัณฑิตอย่างน้อย 6 เรื่อง ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะด้านความรู้และความคิดเชิงวิชาการ 2) คุณลักษณะด้านสมรรถนะการบริหารและภาวะผู้นำ 3) คุณลักษณะด้านจริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาล 4) คุณลักษณะด้านดิจิทัลและนวัตกรรมภาครัฐ 5) คุณลักษณะด้านสังคม วัฒนธรรม และบริบทโลก และ 6) คุณลักษณะด้านการวิจัยและการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิชชุดา วงศ์พานิชย์ (2568) พบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลเน้นความซื่อสัตย์ จริยธรรม ความรับผิดชอบ และวินัย ด้านสังคมเน้นทำงานร่วมประชาสังคม ส่งเสริมธรรมาภิบาล และการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือบริหารสมัยใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

3. ระบบการจัดการศึกษา พบว่า การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตรระบบการศึกษา ควรจัดการศึกษาแบบชั้นเรียนนอกเวลาการปฏิบัติงานและแบบออนไลน์ผสมผสานตามบริบทของห้องเรียน หลักสูตรจัดการศึกษาทั้งแผน 1 แผนวิชาการ และแผน 2 แผนวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของชาญวิทย์ หาญรินทร์ (2566) พบว่า มีความต้องการแบบแผนการศึกษาที่มีการทำ

วิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชา และสอดคล้องกับผลการศึกษาศิริพงษ์ เศาภายน, และคณะ (2568) พบว่า มีความต้องการแบบแผนการจัดการศึกษาที่เน้นการทำคหุณีนิพนธ์และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม

4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล การจัดกระบวนการเรียนรู้มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร กลยุทธ์และวิธีการประเมินโดยมีความเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLO) กลยุทธ์ในการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง สอดคล้องกับผลการศึกษาศิพงษ์ Khadim et al. (2022) พบว่า การผสมผสานการเรียนรู้ที่เน้นทักษะให้ การเข้าถึงเทคโนโลยี ส่งเสริมการฝึกอบรมผู้สอน การพัฒนาวิธีการประเมินเฉพาะบริบท การส่งเสริมความร่วมมือ และการแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดี และสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประกอบในการตัดสินใจปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ในบริบทของมหาวิทยาลัย

1.2 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบในการจัดทำผลลัพธ์ต่อการเรียนรู้ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยที่วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งเสริมคุณลักษณะด้านความรู้ของบัณฑิตระดับคหุณีบัณฑิต

2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อหาแนวทางในการออกแบบเครื่องมือการจัดการเรียนรู้ออกแบบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ชาลววิทย หาลูนิทร์. (2566). ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 20(89), 1–12.
- จิตติมา ญาณะวงษา, สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, และณรงค์ พวงแก้ว. (2564). การจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 23(2), 275–290.
- พัชรภาดา ตันติชูเวช, กัญญารัตน์ ศรีสุวรรณ, และศิริกาญจน์ วัฒนชัย. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาที่ตอบสนองผู้เรียนวัยทำงาน. *วารสารการศึกษาและพัฒนามนุษย์*, 18(2), 30–49.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรมล เวศสุนทรเทพ, และนิคม เจริญจินดา. (2566). การพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 17(1), 1–15.
- วิชชุดา วงศ์พานิชย์. (2568). สมรรถนะและคุณลักษณะบัณฑิตด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์*, 24(2), 103–120.
- ศรุดา ชัยสุวรรณ, กัญญา วัฒนศักดิ์, ทินกฤติ ชัยสุวรรณ, นัยนา ชำของ, และนิพนธ์ แสงเนตร. (2561). ความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของบุคลากรภาครัฐ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(1), 11–25.
- ศิริพงษ์ เศาภายน, ปทุมพร เปี้ยถนอม, สุภาวดี ลาภเจริญ, กัลยมน อินทุสุต, และคึกฤทธิ์ ศิลาฉาย. (2568). รูปแบบการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ตอบสนองการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 29(1), 68–77.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)*. กรุงเทพฯ: สำนัก

นายกรัชมณตรี.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of education (3rd ed.)*. New York, NY: McGraw-Hill.

Khadim, R., Jamil, F., & Rafiq, M. (2022). Teaching strategies and assessment in outcome-based education: Challenges and opportunities. *International Journal of Educational Development*, 89, 1–10.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

Latipah, E., Hasan, H., & Rokhimawan, M. A. (2023). Curriculum design and learning outcomes in higher education: Integrating values, ethics, and competencies. *Journal of Curriculum Studies*, 45(2), 1–19.

Saylor, J. G., Alexander, W. M., & Lewis, A. J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning*. New York, NY: Holt, Rinehart and Winston.

Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York, NY: Harcourt, Brace & World.